

“Reflexiono sobre els mecanismes que ens permeten conviure i sobreviure”

Flavia Company (Buenos Aires, 1963) publica en Proa la novel·la *Que ningú no et salvi la vida*.

—La contracoberta diu que el llibre és una novel·la d'intriga. No és bàsicament una novel·la psicològica? La nota de premsa ho veu molt bé, la defineix d'intriga psicològica.

—Està bastant repartit, tot i que estic d'acord que és sobretot psicològica. Si la novel·la anterior, *L'illa de l'última veritat*, era un homenatge a la novel·la d'aventures del segle XIX, aquesta és un homenatge a la novel·la psicològica del mateix segle.

—Russa, més aviat, no?

—Sí. Russa, sobretot. I amb el Dostoievski de *Crim i càstig* de referent. Al final, els meus llibres són homenatges a les meves primeres lectures.

—*Crim i càstig* va ser-ne la llavor, l'impuls?

—No. L'origen va ser la voluntat d'explicar que, segons el meu entendre, l'oli que permet la supervivència i la convivència dels éssers humans és l'empatia. Digues-li també misericòrdia, pietat... I dins de l'empatia, hi hauria precisament els dos grans temes que són demanar i rebre perdó.

—Curiosament, els dos personatges principals no es barregen. L'un protagonitza la primera part i l'altre, la segona. El lector se sorprèn en veure que el segon acaba tenint tant de pes, quan al principi és anecdòtic i distant.

—La novel·la proposa una revisió del que en podríem dir les dues maneres principals de veure el món, de veure els altres, de concebre el sentit de la nostra existència, representades pels dos personatges. Els dos personatges funcionarien com a protagonista i com a antagonista. Enzo és protagonista i Víctor és antagonista. Enzo representa el gaudi, l'observació, la responsabilitat. I Víctor, la possessió, l'acumulació, el càlcul, la instrumentalització dels altres.

—Per a ressaltar aquest aspecte de *savoir vivre* de l'Enzo, el feu traductor, sense aspirar a res més, és a dir, un home al qual no li cal un sou alt per a viure feliç.

—Clar. A més, treballa quan ho necessita, i això és d'entrada una manera d'entendre la vida. No vol ser ric, com l'antagonista, partidari de l'enriquiment. Enzo té clara la màxima que el

Flavia Company publica a l'editorial Proa la novel·la *Que ningú no et salvi la vida*.

que és suficient és suficient. Ara, se li mou tot el seu món quan li diuen que està a punt de morir.

—Així, a banda que mor per necessitats argumentals, sempre serà jove, a ulls del lector. Sempre serà lliure i independent.

—Clar. Precisament la seva mort ens impedeix saber si mai hagués canviat, tot i que faria la sensació que no, perquè les seves conviccions són ben profundes.

—Hi ha ressons d'*Estranys en un tren*? Una persona ha de fer la feina bruta d'un altre.

—Sí, hi ha aquesta coincidència. La coincidència és que un personatge demana a un altre que li faci la feina bruta. En aquest cas, ho exigeix, a canvi d'un favor que li va fer anys enrere.

—El relat és ple de reflexions sobre la vida i les relacions humanes. Cal sentir-se segur, ser un autor madur, una persona viscuda, per a aventurar-s'hi.

—La veritat és que jo tinc conviccions, principis i valors. He après les coses mitjançant l'experiència.

No m'he quedat a casa llegint, només. I des d'aquest punt de vista el que ofereixo és una reflexió, una visió, sobre els mecanismes que permeten, com us deia, la convivència i la supervivència. No pretenc ser dogmàtica ni tenir raó. És una proposta humil sobre l'existència humana, des del meu punt de vista. Ja ens hem fet grans, a més. L'any que ve tindrà 50 anys i seré més gran que la meua mare, que es va morir a 49. És curiós ser més gran que la teua mare.

—La novel·la sembla sorgir d'una necessitat vital, emocional, no pas d'un homenatge a la novel·la psicològica.

—La referència a la novel·la psicològica del segle XIX és posterior a l'inici de la redacció. Em vaig adonar que de la mateixa manera que l'anterior sí que era un homenatge a Conrad, bàsicament, aquesta es pot entendre, de manera no tan descarada, com un homenatge a la novel·la psicològica del XIX. Totes les meves novel·les sorgeixen de la necessitat d'escriure-les, de la sensació d'haver entrevist alguna cosa que he d'explicar. En aquest sentit no seria diferent de les altres. És, un cop més, el producte de la voluntat de fer una revisió d'algunes coses que conformen la nostra realitat.

Lluís Bonada